ספרי - אוצר החסידים - ליובאוויטש

# לקוטי שיחות

כבוד קדושת

# ארמו"ר מנחם מענדל

מליובאוויטש



## מצורע

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק כז (תרגום חפשי)



יוצא לאור על ידי מכון לוי יצחק", כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות שישים ושמונה לבריאה

## לרגל יום הבהיר י"א ניסן

\$ \$ \$ \$

יום מלאת מאה ושש שנה

# לכ"ק אַדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח

\$ \$ \$

– וידריכם בדרך ישרה ... יודו לה׳ חסדו ונפלאותיו לבני אדם –

#### לזכות אחי

הרה״ת רי **מנחם מענדל הלוי** שיחיי **שגלוב** לרגל יום ההולדת שלו, ביום הבהיר - י״א ניסן, **ה**יי **ת**הא **ש**נת **ס**גולות **ח**ירותנו לשנת ברכה והצלחה בגו״ר

נדפס ע"י אחיו

הרה״ת ר׳ יוסף יצחק הלוי וזוגתו מרת גיטל רחל ומשפחתם שיחיו שגלוב

# להביא את 170 הביתה!

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל
הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש
כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית!
האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגלוב
וכתובתו: http://www.moshiach.net/blind
יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

# מצורע

#### א. "קרבנו של מצורע זה עלי״

בסיום הלכות מחוסרי כפרה פוסק הרמב"ם!: עשיר שאמר קרבנו של מצורע זה עלי\*!, והמצורע היה עני, הרי זה מביא על ידו קרבנות עשיר, שהרי יד הנודר משגת. ועני שאמר קרבנו של מצורע זה עלי, והיה המצורע עשיר, הרי זה מביא על ידו קרבנות עשיר, שהרי זה הנודר<sup>2</sup> חייב בקרבנות עשיר.

- לכאורה, אין מובן: במקרה הראשון מדוע חשוב אם "יד הנודר משגת", אשר מדוע חשוב אם "יד הנודר משגת", אשר משום כך צריך להביא קרבנות עשיר - והרי אדם זה התחייב להביא "קרבנו של מצורע זה", ומצורע זה הוא עני, ומדוע אפוא עליו להביא קרבנות כשל מצורע אחר – מצורע עשיר?

נאמר בגמרא<sup>3</sup>: "ואף־על־גב דמדירו עשיר (=למרות שהנודר עשיר) [בתמיהה<sup>4</sup>] ואם דל הוא אמר רחמנא (=בפסוק מדובר על עני, שרק הוא מביא קרבנות עני, ואילו במקרה הנדון:) ולא דל הוא". אך השאלה היא: הרי הנודר אינו חייב כלל וכלל בקרבן מצורע, אלא התחייב להביא את חובו של העני – ומנין לנו שבמקרה כזה חלה עליו חובה להביא קרבנות עשיר<sup>2</sup>? הרי אין כאן כלל וכלל מציאות של מצורע עשיר?!

(יז, א־ב). ממשנה וגמרא ערכין

## התנאי העיקרי במילוי השליחות שמירת דברי הרבי, ללא שינוי וללא עירוב השכל

... מההוראות שעלינו ללמוד מפרשת המרגלים – שלא לערב את השכל ולעשות איזה שינוי, אפילו שינוי הסדר בלבד, בדברי הרב, כ"ק מו"ח אדמו"ר. גם כשנדמה לו שע"י שינוי זה יצליח יותר בשליחותו. כי, בשינוי קצת מדברי הרב אפשר לטעות עד בדומה לטעות המרגלים. ובמכש"כ וק"ו: ומה המרגלים שנא' עליהם "כולם אנשים ראשי בנ"י המה", כששינוי מדברי משה, באו לטעות עד שאמרו "לא נוכל לעלות" – אנשים כערכנו על אחת כמה וכמה.

וכדברי כ״ק מו״ח אדמו״ר בפּי׳ מארז״ל ״כך אומנתו של יצה״ר היום אומר לו עשה כך כו׳ עד שאומר כו׳״, שהיצה״ר, הנק׳ ״דער קלוגינקער״ אינו מתחיל לומר לאדם לעבור עבירה, כי בהתחלה כזו, בודאי לא ישמע לו, אלא תחילת דבריו ״עשה כך״ שכאשר עושה מצוה אומר לו היצר: ״עשית נכון״, גם אני מסכים שתעשה כך, כשמתחיל להקשיב לדעתו ולעצתו – אף שההתחלה היא בנוגע לעניני מצוה, אבל, מערב דעתו ועצתו – הרי״ז שורש ל״אומר לו עבוד כו׳״.

ולכן התנאי העיקרי במילוי השליחות הוא – שמירת דברי הרב, ללא שינוי וללא עירוב השכל, מתוך קב"ע דוקא.

(משיחת שבת מבה"ח תמוז ה'שי"ת)

 $\diamond$   $\diamond$   $\diamond$   $\diamond$ 

### ולא תהי' שום תרעומות אם יפרשו "משיח" כפשוטו

:.. והענין בזה:

נשיא הדור הוא – "משיח", החל מהפירוש הפשוט ד"משיח" ("משיח ה'") – מלשון משוח, שנמשח ונבחר להיות נשיא ישראל;

ולא תהי' שום תרעומת ("איך וועל ניט האבן קיין פאריבל") אם יפרשו "משיח" כפשוטו, משיח צדקנו, מכיון שכן הוא האמת – שנשיא הדור הוא משיח שבדור.

ובפשטות: ענינו של כל רועה ישראל בדורו הוא – משה רבינו שבדורו, "אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא", ולא עוד, אלא שכל תלמיד חכם אמיתי נקרא בשם "משה" – "משה שפיר קאמרת". ומכיון שמשה רבינו הוא משיח צדקנו, "גואל ראשון הוא גואל אחרון", נמצא, שנשיא הדור, משה רבינו שבדור, הוא גם משיח צדקנו שבדור.

(משיחת ליל שמח"ת תשמ"ר)

במקרה השני אינו מובן הניסוח של הרמב״ם – "שהרי זה הנודר חייב בקרבנות עשיר״: לכאורה, צריך היה הרמב״ם לומר "שהרי זה המצורע חייב בקרבנות עשיר״, כלומר, משום שהמצורע עשיר, חייב הנודר, החפץ לפטור את חובת המצורע העשיר להביא קרבנות עשיר.

### ב. סתירה בין ההלכות:

תמיהה נוספת מתעוררת בענין זה:

את ההלכה המוזכרת לעיל מציין הרמב״ם כבר לפני כן, בהלכות מעשה הקרבנות <sup>7</sup>, ואלה דבריו: האומר קרבן מצורע זה או יולדת זו עלי, אם היה אותו מצורע או היולדת עניים – מביא הנודר קרבן עני, ואם היו עשירים – מביא הנודר קרבן עשיר, אף־על־פי שהנודר עני.

בין שתי הלכות אלו ישנה סתירה 3: כיצד פוסק הרמב״ם בהלכות מעשה הקרבנות ש"מביא הנודר קרבן עני״ טתט, כאשר בהלכות מחוסרי כפרה 9 הוא פוסק במפורש שאם הנודר עשיר עליו להביא "קרבנות עשיר"?

ה"כסף משנה"<sup>10</sup> מסביר זאת, שהרמב"ם "לא חשש לפרש כאן לפי שסמך על מה שכתוב שם". אך הסבר זה מתקבל רק לפי שיטת ה"כסף משנה"<sup>11</sup>, שהרמב"ם מסתמך בספרו במקום אחד אפילו על מה שנאמר בספרו במקום מאוחר יותר. ואילו לפי הדיעות – וכך, לכאורה, סביר לומר – שהרמב"ם מסתמך רק "על<sup>12</sup> מה שאמר כבר

<sup>\*1)</sup> כ"ה בדפוס רומי רמ ועוד, וכן הועתק בכס"מ (וכל' המשנה שם). וכ"ה בהל' מעה"ק שהובא לקמן בפנים. – אבל בדפוסים הנפוצים "עליו" (אף שבבבא הב' הגירסא "עליו").

<sup>2)</sup> כן הוא בכל הדפוסים שראיתי.

<sup>3)</sup> ערכין שם, סע"א.

רש"י. ובקרבן אהרן לתו"כ פרשתנו (יד, כא) מפרש: שאיך יתכן שעשיר יביא קרבן עני וזה הקרבן לא התירה אותו התורה אלא למי שהוא דל כו' (ע"ש). וראה הערה הכאה.

ובפרט את"ל ד,,מה שהתורה פטרה עני מקרבן עשיר" הוא (לא ,,משום דאין לו", ,,מחמת עוני", אלא)
 ד,,הדין כך", הוא ,,פטור בעצם" (צפע"נ להל" נוירות פ"ח הי"ח. שם קונטרס השלמה כו, ב). וראה לקמן הערה 30.

<sup>6)</sup> ראה לקמן סעיף ג והערה 17.

<sup>)</sup> פנ"ד ד"מ

<sup>8)</sup> ראה גם צפע"נ להל' נזירות שם.

<sup>9)</sup> וכן מפורש בגמ' ערכין שם, דמתני' (שם) "הי' מצורע עני מביא קרבן עני" איירי "כשהי' מדירו עני .. אבל מדירו עשיר ה"נ דמייתי בעשירות".

<sup>10)</sup> הל' מעה"ק שם.

<sup>11)</sup> ראה יד מלאכי כללי הרמב״ם אות ו.

<sup>12)</sup> יד מלאכי שם, וש"ג.

המחייב כפרה, וכעניננו, מצורע – בכל זאת

חידשה כאן התורה, שמפני ערבותם של ישראל – כל ישראל ערבים זה בזה 18 – יכול

יהודי אחר להביא את הקרבנות "על ידו",

וקרבנו של היהודי האחר יביא לידי כפרה

של החוטא או של מחוסר הכפרה – כגון

## הוספה

בקשר עם יום הבהיר י״א ניסן יום הולדתו של כ״ק אדמו״ר מלך המשיח הננו מביאים כמה קטעי שיחות בנושא ״התקשרות״. ויתן השי״ת שנזכה לראות בהתגלותו – מלך ביפיו תחזינה עיניך – לעין כל, ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו, נאו ממש.

## גודל ההכרח בענין התקשרות לרבי

ומזה מובן גודל ההכרח בענין ההתקשרות לרבי – משה שבדור, אתפשטותא דמשה בכל דרא:

ובהקדמה – שאף שהלשון הוא "אתפשטותא דמשה", התפשטות בלבד, מ"מ, כיון שמדובר אודות עצמי, ה"ז באופן ש"העצם כשאתה תופס במקצתו אתה תופס בכולו", כך, שגם באתפשטותא דמשה שבדור ישנו כל העצם דמשה.

וע"י ההתקשרות לרבי – משה שבדור, שיש בו כל העצם דמשה – מקשר הרבי את הסתים שבנשמה (ע"י סתים דתורה) עם הסתים דקוב"ה.

ולכן: כל ישראל צריכים לידע שע"י קיום התומ"צ בלבד, ללא התקשרות לרבי, וללא פנימיות התורה שנתגלתה ע"י הרביים, מגיעים אמנם לדרגות הכי נעלות בקדושה, אבל חסרה ההתקשרות דעצם הנשמה עם עצמות ומהות א"ס ב"ה; ובהכרח שתהי' ההתקשרות אל הרבי – משה שבדור, שיש בו כל העצם דמשה – שהוא מקשר את הסתים דישראל, עצם הנשמה, עם סתים דתורה, פנימיות התורה שנתגלתה ע"י הרביים, ועי"ז עם סתים דקוב"ה.

וכשם שהדברים אמורים ברוחניות (שהמשכת עצם הנשמה נעשית ע"י הרבי, משה שבדור) – כן הוא גם בגשמיות:

החיות העצמי – התגלותו והמשכתו נעשית ע"י הרבי דוקא, משה שבדור.

כלומר: בנוגע להתפשטות החיות – הרי כשישנו איזה קלקול (לא רק העלם החיות, אלא קלקול בהתפשטות החיות) יכולים לפנות לרופא, והרופא יכול לעזור; אבל בנוגע לחיות עצמי – לא יכול רופא לעזור, ובהכרח לפנות אל הרבי דוקא, משה שבדור, שיש בו כל העצם דמשה, והוא יכול למשוך גם חיות עצמי.

ומזה מובן שגם כאשר חוות־דעתו של הרופא היא שפלוני אינו יכול לחיות ח"ו, הרי, בנוגע לחיות עצמי אין הרופא בעל־הבית, וביכלתו של הרבי, משה שבדור, להמשיך חיות עצמי.

בענין התקשרות אל הרבי יש תועלת גם בהדיבור על זה – בבחינת ״ונשלמה פרים שפתינו״.

וסיים כ״ק אדמו״ר שליט״א:) יעזור השי״ת שלא יצטרכו להענין ד״ונשלמה פרים (וסיים כ״ק אדמו״ר שליט״א:) יעזור השי״ת שפתינו״, אלא הרבי בעצמו – ״הרבי שליט״א״ – יוליכנו לקראת משיח צדקנו.

(משיחת ש"פ ויקהל, פ' שקלים, מבה"ח אדר שני, תשי"א)

במקום הקודם לזה, אבל שנאמר שסומך כאן על מה שיבוא לפנינו היא סמיכה שאין בה עמידה" – הרי לפי דעות אלו אין הסברו של ה"כסף משנה" מתקבל.

#### ג. חידוש מצד הנודר ומצד המתכפר

ויש לומר, שבהלכה זו יש שני ענינים: מצד מעשה הקרבנות די בכך שהעשיר יביא עבור המצורע העני קרבנות עני, ואם המצורע עשיר – צריך הנודר להביא עבורו, כנדרו, קרבנות עשיר. ואילו מצד הלכות מחוסרי כפרה, הרי העשיר חייב להביא קרבנות עשיר, גם עבור המצורע העני 13.

וההסבר לכך הוא:

ההלכה קובעת <sup>14</sup>, ש״חטאת ואשם .. איגן באין בנדר ובנדבה, האומר הרי עלי חטאת או אשם .. לא אמר כלום״. אך כאשר אדם נודר ״חטאתו וכו׳ של פלוני עלי, אם רצה אותו פלוני הרי זה מניחו להקריבן על ידו ומתכפר לו״<sup>15</sup>.

ויש לומר שבהלכה זו, שניתן להביא חטאת וכדומה עבור אדם אחר החייב בכך, יש שני חידושים:

א) מצד הלכות נדרים – למרות ש"האומר הרי עלי חטאת .. לא אמר כלום", ואין חלה עליו חובה לקיים נדר זה, הרי כל זה אמור כאשר בקרבן החטאת וכדומה אין שום צד של חובה. אך כאשר הנודר אומר "חטאתו וכו' של פלוני (החייב בקרבן זה) עלי", חלה על הנודר החובה להביא קרבן זה משום דין נדר<sup>16</sup>.

ב) מצד המתכפר<sup>77</sup> – למרות שהחובה להביא את החטאת וכדומה חלה, כמובן, רק על מי שעבר חטא זה, או נמצא במצב

(13 ע"ד (ולא ממש) חיוב בצדקה מצד הל' דעות או

16) להעיר מצפע"ג שם "דהאומר סתם קרבנות של

(17 להעיר מצפע"נ שם, ד"גבי מחוסרי כפרה .. סתמא

צדקה ומתנ"ע וכיו"ב (ראה לקו"ש חכ"ז ע' 219 ואילך).

14) רמב"ם הל' מעה"ק שם ה"ח.

פלוני עלי אינו ר"ל לפטור את פלוני". ע"ש.

#### ד. קיום הנדר או כפרה משום ערבות

וזהו הבסיס להבדל בין שתי ההלכות שהוזכרו לעיל – בהלכות מעשה הקרבנות ובהלכות מחוסרי כפרה:

בהלכות מעשה הקרבנות מופיעה ההלכה של "האומר קרבן מצורע זה .. עלי" בהמשך לדיני נדרים ונדבות שבקרבנות <sup>91</sup>, כלומר, מדובר כאן על החובה החלה על הנודר לקיים את נדרו – ומשום כך אומר הרמב"ם ש "מביא הנודר קרבן עני", אף כאשר הנודר עשיר – כי דיבורו בנדר היה "קרבן מצורע זה .. עלי", הוא קבל על עצמו להביא את הקרבנות של מצורע זה. וכיון שהמצורע הוא עני, הרי הנודר חייב מצד הלכות נדרים להביא קרבן עני", וכך להיפך – "אם היו עשירים מביא הנודר קרבן עשיר אף־על־פי שהנודר עני".

לעומת זאת, בהלכות מחוסרי כפרה הענין העיקרי הוא – כפרת המצורע, ולכן ההדגשה היא על כך שהנודר מביא את הקרבן כדי להביא לכפרתו של המצורע, ולא רק כדי לצאת ידי חובתו שלו מפני נדרו.

וכך ניכר גם משינויי הניסוח בדברי הרמב״ם – בהלכות מעשה הקרבנות נאמר "מביא הנודר קרבן עני״, ואילו בהלכות

<sup>18)</sup> שבועות לט, סע״א. וש״ג. פרש״י בחוקתי כו, לז. ובכ״מ.

<sup>19)</sup> שבזה מתחיל פרק יד מהל' מעה"ק: מתנדב אדם כו'.

<sup>20)</sup> ראה ערכין שם, ב: ולרבי כו' בתר חיובא דגברא אלינן – והרי לשיטת הרנוב"ם (בפיה"מ ערכין שם) "אין בין רבי וחכמים מחלוקת" (ועייג"כ רמב"ם הל' ערכין פ"ג ה"ו ובראב"ד ונ"כ שם). וראה תוי"ט למשנה ערכין שם. ואכ"מ.

מחוסרי כפרה אומר הרמב"ם "מביא על ידו קרבנות עשיר": בהלכות מעשה הקרבנות מדובר על חובתו של הנודר לקיים באמצעות הקרבן את נדרו<sup>21</sup> – "מביא הנודר". ואילו בהלכות מחוסרי כפרה מדובר בעיקר על הקרבן שעליו להביא למען כפרת המצורע –

וזוהי הסיבה לכר שבהלכות מחוסרי כפרה אומר הרמב"ם "מביא על ידו הרבנות עשיר" - כי מצד "מחוסרי כפרה" קובעת ההלכה, שיהודי יכול לקבל על עצמו הבאת קרבנו של מצורע אחר מפני הערבות שביניהם, כאילו הנודר היה המצורע. וכיוז שהנודר הופך להיות המביא והמקריב של קרבן המצורע, הרי פרט זה נמדד בהתאם להישג ידו של הנודר 22, ולא של המצורע, ואם "יד הנודר משגת" עליו להביא קרבנות עשיר. כי "ואם דל הוא אמר רחמנא, ולא דל הוא״.

#### נודר עני המביא קרבן ה מצורע עשיר

לפי זה מובנים דברי הרמב"ם גם במקרה השני "ועני שאמר .. והיה המצורע עשיר הרי זה מביא .. קרבנות עשיר שהרי זה הנודר חייב בקרבנות עשיר":

אמנם. מצד "הלכות מחוסרי כפרה" מתחשבים בהישג ידו של הנודר, מביא הקרבן, כדלעיל, וכיון שבמקרה זה מביא הקרבן הוא עני – למרות זאת עליו להביא במקרה זה קרבנות עשיר, כי "זה הנודר חייב בקרבנות עשיר" – מפני נדרו הוא

(21 ולכן הקדים הרמב"ם (בהל' מעה"ק) הלכה זו לפני ההלכה (הנ"ל) "האומר חטאתו כו' של פלוני עלי .. ה"ו מניחו להקריבן על ידו ומתכפר לו" – דלכאורה תמוה, איך מתאים לכתוב ההלכה ד"האומר קרבו מצורע זה .. עלי״ קודם כתבו שמותר לאחר להביא קרבנות של פלוני עבורו כי הדין ד"האומר קרבן מצורע זה .. עלי" הוא לא כדי "להקריבן על ידו" כ"א רק בשביל קיום נדרו. ואכ"מ.

התחייב להביא "קרבנו של מצורע זה", שהוא עשיר, ולכן עליו להביא קרבנות עשיר, כפי שקובע הרמב"ם בהלכות מעשה הקרבנות, כדלעיל.

שיחות

אך הסבר זה אינו "חלק" לגמרי. שהרי, גם במקרה השני אומר הרמב"ם "מביא על ידו קרבנות עשיר", ומהדגשה זו מובן, כדלעיל, שחובתו להביא "קרבנות עשיר", אינה רק לשם קיום הנדר, אלא למען כפרת , <sup>23</sup>המאורנו

ובמיוחד, כאשר נובעת מכך השלכה לגבי ההלכה למעשה: אם החובה להביא "קרבנות עשיר" היא רק מפני קיום הנדר ולא מפני כפרת המצורע – צריך לנבוע מכך, שבדיעבד, אם הנודר (העני) הביא קרבנות עני, הרי המצורע התכפר, אך הנודר לא יצא ידי חובת נדרו – ולא כז כאשר החובה היא גם מפני כפרת המצורע, כמובן.

ויש לומר, שההסבר לכך הוא:

למרות שהנודר בעצמו הוא עני, והקרבן צריך היה להיקבע בהתאם להישג היד שלו<sup>23</sup>ו בכל זאת, כיון שבנדרו הוא התחייב להביא קרבנות עשיר, הרי זה כאילו הנדר עצמו גרם לכך שתחול עליו ההגדרה של הישג יד כעשיר – גם למען כפרת המצורע – ולכן הוא מביא על ידו קרבנות עשיר". כשם שנאמר, שנשבעין לקיים מצוות 24, כי באופן טבעי ולמעשה יזרז הדבר את האדם להתייגע כדי לקיים את שבועתו, עד כדי יגעת .25ומצאת

### כל ישראל – כגוף אחד

מכך נלמדת הוראה נפלאה לגבי הכוח הרב של אהבת ישראל ואחדות ישראל: בראש ובראשונה רואים, כיצד יהודי אחד יכול לפעול למען יהודי אחר כל כך הרבה, עד כדי כך, שבאמצעות קרבן שהוא מביא,

מתכפר יהודי אחר. ולא רק כאשר היהודי האחר הוא עני ואין בכחו להביא קרבן מעצמו, אלא אף כאשר המצורע הוא עשיר, יכול יהודי אחר, ואפילו עני, להביא עבורו את הקרבן.

והאחדות רבה עד כדי כך, שבהבאת הקרבן נחשב הנודר כאילו הוא החייב בכפרה, ומתחשבים בהישג ידו של הנודר!

שהרי זוהי אחדות ישראל האמיתית, שישראל הם כגוף אחד, כמבואר בתלמוד הירושלמי 26, ומשום כך, כאשר יש פגם או חסרון אצל יהודי אחד ר"ל – ב"איבר" אחד של גוף זה – מורגש הדבר בכל ה״איברים״ של הגוף כולו, הקומה הכללית 27 – כלל ישראל. כי איז זה פגמו וחסרונו של ה,,זולת", אלא חסרונו ופגמו של כל יהודי בעצמו.

כפי שמוסברת 28 הסיבה לכך שגם צדיקים אומרים את נוסח הוידוי "אשמנו...", למרות שאין הם קשורים כלל לחטא <sup>29</sup>, ובמיוחד לא לחלק גדול מן החטאים המפורטים – אלא ש"כל ישראל" הם כ"גוף אחד", ו"זה הערבות שאדם ערב בשביל חברו אם

#### יהודי מתעשר למען הזולת

מודגש כאז גם עניז גדול יותר – שכאשר יהודי מקבל על עצמו לפעול למען כפרת יהודי אחר. כאשר הוא עצמו עני והאחר הוא

עשיר – מגדירה אותו התורה כאילו היה עשיר" והוא חייב להביא עבור זולתו", "קרבנות עשיר״.

אילו הוא עצמו היה ח"ו מצורע. הרי לא היה חייב להביא קרבנות עשיר<sup>30</sup>, ואילו כאשר הוא מקבל על עצמו לסייע ליהודי אחר – הרי הוא חייב בקרבנות עשיר, כאילו זה היה "הישג היד" שלו, כדלעיל!

ההסבר לכך בפנימיות, ניתן להבינו לפי המסופר כמה פעמים 31, שראו אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר, שכאשר דובר אודות הדפסת תשובות ה"צמח צדק" בפעם הראשונה בארצות הברית. הוא הציע ליהודי מסויים שיתרום את הוצאות הדפסת הספרים. למרות שלא היה זה כלל ביכולתו בהתאם למצבו הכלכלי. אותו יהודי קבל זאת על עצמו, והרבי ברכו. לאחר מכן התעשר היהודי והצליח לקיים את ההבטחה במלואה, ותרם את מלוא הסכום עבור הדפסת הספרים.

כ״ק מו״ה אדמו״ר אמר אז, שכאשר דרש מיהודי זה להבטיח זאת, אכן לא היה זה בהתאם ליכולתו. ואפילו לא בהתאם למה שנקבע לו מלמעלה. אלא, שבאמצעות ההחלטה הטובה עצמה, נפתחו עבורו מלמעלה "צינורות" חדשים של פרנסה, כדי שיוכל לקיים את הבטחתו.

וכך הוא ההסבר גם בעניננו: כאשר רואה הקדוש־ברוך־הוא כיצד יהודי פורץ את מגבלותיו. ובלי להתחשב בעניו הוא משתדל יותר מכפי יכולתו למען כפרתו של חברו העשיר – הרי אז "פותח" עבורו הקדוש־ ברוך־הוא "צינורות" חדשים של פרנסה, כך שיוכל לקיים את ההחלטה הטובה, בעושר.

(משיחת כ"ו תשרי תשמ"ו)

(30 ואף שמותר לו להביא קרבן עשיר – אא״פ לחייבו בזה. ולהעיר מצפע"נ שם: וע' בהך דכריתות דף כ"ח ע"א דמצריך שם קרא **דעני המביא קרבן עשיר יצא.** 

(31 ראה אגרות קודש אדמו"ר מהוריי"צ ח"ח ס"ע תקיג ואילד.

<sup>(22)</sup> והא ד,,מביא אדם על ידי בנו כו' בתו כו' קרבן עני" (נגעים פי"ד מי"ב. רמב"ם הל' שגגות פ"י ה"ו) – יש לחלק בין מי שמתחייב בעצמו (ע"י נדרו) [ומביא בשביל השני מצד ענין הערבות] שאז הוא לפי הישג ידו, ובין האכ שמביא בשביל בנו כו', שבזה הוא רק כשלוחו של הבו כו' ולכן הוא לפי הישג יד הבן כו'. וראה תוספות חדשים משנה אחרונה נגעים שם.

<sup>(23)</sup> ולהעיר שיש לימוד מיוחד דעני המדיר מצורע עשיר מביא קרבנות עשיר (ערכין שם, ריש ע"ב. תו"כ פרשתנו יד, כא).

<sup>.24)</sup> נדרים ח, רע"א. וש"ג.

<sup>25)</sup> מגילה ו, ב.

<sup>.26)</sup> נדרים פ"ט ה"ד.

<sup>27)</sup> לקו"ת ר"פ נצבים. ובכ"מ.

<sup>28)</sup> טעמי המצות להרח"ו פ' קדושים, הובא ונתבאר בארוכה במאמרי אדה"ו־פרשיות (ח"ב ע' תקצא ואילך), סהמ"צ להצ"צ מצות אהבת ישראל. ועוד. – וראה ס' חסידים סכ"ב, סתר"א. ט"ו או"ח סתר"ו סק"א.

<sup>.29</sup> ראה עוד ביאור – לקו"ש חכ"ה ע' 17־16. וש"נ. ולהעיר מרמב"ם הוכא בחיד"א (מדבר קדמות ע' ודוי. ובכ"מ – נוכר בברית עולם לס' חסידים שם).